

Синимокка; Любовь. С
мелова үлэтин кэмнэгэр.
П. Оконешников фотота.

КӨМӨ, ИРДЭБИЛ СУОБУТТАН

КОММУНИСТАР ЭТИЙЛЭРИГЭР
БОЛБОМТОЛООХТУК СЫҢЫАННАҢЫАХХА

СИТИҢИЛЛИБИТИ ЧИНГЭТИЭХПИТ

ССРС НХСБ-гар

Аллараа снимокка: Ленинградскай уобалас «Лесной»
государственный племенной заводун үлэһитэ Зинаида
Бузейчук—племенной ычат сүүнүлэри атыылаһыны
ССРС НХСБ-гар ытылалыбыт Бүтүн Россиятаҕы
быһаһаһыны кыттыылааба.

В. Сизимов фотота ССТА фотохлонищата.

Профком отчуутуу
кэмизэди үлэстэ ортоном
сэмэлаланна. Комитет саста
састааба 13 киһинтээ быы
барланна.

Профком тэрээһини мун
ньаар председателинэн
У. Н. Атласова хаттаан

Н. СОЛОВЬЕВ.

Сөбүлэниилэри ким кэһэрий

АХШ билигин администрацията, көпсөтүннүлөр бүтүн серияларын, чуолаан ядернай сөбүлэниилэр боппуросу, тарыгар Женеватаары көпсөтүннүлөр, тобон уонна сөртүртөн аккаастаан турар хайы-үйө баар сөбүлэниилэри нуорбаллар, сөрөдөр олох бичаачы кэһэр куруу аһаастык ылына. Советскай Союз америкаанскай салаата болломтотун, чочу чаччылары ийиан турар итиннэ хаста да бочунаахтык туһаайбыта.

Ол үрүдүн АХШ итиннэ салгыт турар, ону кытары сэргэ кырдэх кымаалары туттар—бэйэтин ити бичаачыны ким кэһэригэ уонна онноор сөптөх курдук көрдөрүгө сорунан тус бэйэтин айымаларын атыттарга түһөрү.

Бу күнүгэ аан дуйдунаада общественичэ уонна бачат улахан болломтотун ССТА бичи итиннэ сөрүдүнү—Вашингтонга а бачаттэтин тахсыт Америка сөбүлэниилэри итиннэ сэри эһини хонтуруолааһыга агентствотун консультативнай комитета

дизл ааттанааччы «дамылаатин» саралааһына тарта. «Дамылаатин» бэйэ ылыммыт эбэһэтэлиститэ-лэрин, АХШ буолбакка, СССР кэһэригэ туһунан сымыйата биллэбит уонна кэһэр тибиллэбит бичаачы дойдох хатылаанар.

Комментатор колонналары

ССТА сайабыдыанчытыгар бу «документ» дьонно-ру албыннырга туһаайбыт аһаастык политическай кубулулатын атын буолбатах дьон бичаачы этиллэр.

Холобур Вашингтонга туһаайыны бэйэ ылынар араарыллар бастаах бачаастыккай ракеталар олохтоомут аһаастык өттүгэ тахсарга бэлэмнэһэлэр. Оттон ол ОСВ-2 дуогабарынан итиннэ 1972 сыллаахы ОСВ-1 быстах көмүгэ сөбүлэниилэри булгуччулаахтык бобуллан турар. Советскай Союз бэйэтин

өттүтүн ОСВ-1 уонна ОСВ-2 сөбүлэниилэри кэһэр хан-нык даһаны холонуулары өтөрбөтө уонна онорбот. Американская администрацията ылыммыт олоххо киллэриилэригэ сөбүлэниилэри үлүһүүгү хосмоски көһөрөн таһаарыан сөптөх ракетаны утары оборона (РЮО) кизгэ кэмэйдэх системата дизл ааттанааччыны тарийин программата ракетаны утары оборона систематын хаарчактыгы туһунан 1972 сыллаахы дуогабарга адыас уун-утары. Билигин америкаанскай администрацията итиннэ дьайымаларын содуларын итин эһини кэһэригэ дуогабары дьинг дьаалатыгар кытаанахтык ту-туһар Советскай Союз дуогабары «кэһэри» курдук сымыйа сылгытарын туһаан куотуо суоҕа.

Итиннэ дьайымалар америкаанскай салаааччылар эһэр. Советскай Союзу кытары конструктивнай сымыйаһымылар олох-туурга дуулуһалларын сөбүлэниилэри хаарчактык уонна сарбичи боппу-руостарыгар сөбүлэниилэри ситиһэргэ бэлэмнэрин ту-туһунан итиннэ итиннэ кытары хайдах да сөн тү-биспэтигэ көстү турар. А. ПОПОВ, (ССТА).

ССТА фотохрониката.

Франция оройуоннарыттан үксүлэригэр «Уопсай рынок» тыл хаһаайыстыбатын производствотун сар-бичиыга, үлэтэ суохтары кэбэтигэ тирээр политикатын бырааччылар баа-һынайдар уонна фермер-дэр демонстрациялар буолулаахтар.

Снимокка: Лионга «Баа-һынайдар суоттарыгар сөпсөһүү—суох!» дьин лозуннаах демонстрация.

ССТА фотохрониката.

АРААТ МОХСОБОЛ

Антропонимика

(Бүтүүтэ. Итиннэ хайыат 127 №-гэр көр).
Хас да аат халхыан-иэ-чиргэ ирээтигэр тиксэр: XVIII үйэтээри Бүлүүгэ Хаххан Кучюктин (Бор-дон), Хаххан Чамсоков (Дьаархан) бичаастык кинрибэтэр; Омолоон аҕа-та, Болугур төрдө, Модьугу обонноор эбит (7; 1 ч., 294 с.); Амма, Аччыгылар Кырбый уола (III т., 165), Хаххан ийэтин ууһа (II т., 65 с.) баал-лары XVIII үйэтэ Бүлүүгэ Мекчиргэ Мачин (Чочу), Мекчиргэ Куяканов (Боотулу), Аян Мекчиргин (Дьаархан) испини-тэмигэр. XIX үйэ саа-гыгар Тарабай иһини-тэмигэр Мекчиргэ Ньукулай оло-бут (10; 99 с.). Күндэ айымнытыгар Мекчиргэ уола («Сир») баар. Атын мас көтөрүн аатынан аат-таныы аһаастык аҕа: «Ала Туйгун» олоххо Киргил Дьинэрин эмээхсин, Тонсо-бой Чуорту тоһон (В. Ил-ларнонов «Искусство якут-ских олохсостов», 1982, 85 с.), XVII үйэтэ Куртея (I, 141 с.), Кабейкан (2; 50 с.)—хаһаахаан (куро-патка) дьинэр бааллар. Н. Неустров («Огоруу кытаанах»), Амма Аччы-гыин (III т., 116 с.) айымныларыгар Хаһаа аат кинриб. Саха фол-клоругар «Кукаакы кулу-балаах, Киргил кинээстээх, Суор суруксутаах» дьин өс хоһооно баар.

Көтөр кынаттаах аат-таахтарыгар хабааттар атын тылларынан ааттанар үтэс эмиз баара: Манчаа-ры дороро Көтөр Көнчөх

(Иван Зыков), Моорук ки-битэ (10; 46 с.), Уралаах баай уола Кынат Көстө-күүн (7; II ч., 157 с.), «ааттаах бичи, ааттаах куустээх» дьон эбиттэ-рү. Дьинбэтэ дьин баар. Мэгэбэ эмиз итиннэ аат-тардаах биллэр олоххо-туттар—Көтөр Көстөкүүн, Н. А. Абрамов-Кынат, оло-ро сылдыһыттар (В. Ил-ларнонов, 24 с.). Олоххо-ро Союу Тумус дьин абааһы ахтыллар (5; 40-с); 1784 сыл. Нөөрүктээйи воһоһан кинээһэ Тумус Ожин (2; 348 с.) дьин эбит К. Уу-растыралка Тумус Уйбаан дьин баар («Ыммы уонна Үлүһү»).
Бичи кэммитигэр кини-ни көтөр, кыыл-сүөл аат-тынан ааттаһын, сөн эмиз бары хос ааттаһын-нар курдук, сүтэ, сым-лийдэ. Ити билин сай-дылаах социалистическай обществоһыгар, кини-тэ-ытыктабыл дьини-тэмигэр, дьон-сэргэ культурата үр-дэһинин кытары сибээс-тээх.

С. ЖИРКОВ.

САНА КИИНЭЛЭР СЭТИННЬИТЭЭБИ ЭКРАН

«Мосфильм» студия Юрий Нагибин «Берендеев лес» дьин эһэһини ту-руоруллубут кэти эра-ккаах өгнөөх «Портрет же-ны художника» дьин хар-тынаатыгар тапта олор-бытархайдарын, толору олоһун олоһу курдук көстөр сүпсүлэһи кыайы-та оһуулаанар.

«Кинэ» героинята Нина Ганцырынан, кэргэнигэ художник Павел Алексее-вичтын бэйэлэригэр эрэ бүктүт курдуктар, оттон дьини-тэмигэр ахтылары-нан ханан эрэ аһаарга ды-ла. Оһон бастаа кыаһы-нан (уопускаа баһы-нан) туһанан кини, бэл кэргэнигэр таһнара сыһар, ол «дьини-тэмигэр олоххо» оро-йуан түһэр.

Кэргэнигэр хомойон Па-вел Алексеевич улахан-нык эрэдир. Дьин-кэргөн үрэллэргэ барар. Ол эрэр-ри кини-тэмигэр буолар со-бытилар түмүктэригэр кэргэ-ниилэр хоргутуһуулар оло-го суоһун, бэйэ-бэйэлэ-рин күндүтүк санаһаллара күүстээһин өйдүүлэр. Ким дьини-тэмигэр таһнара—ол чутга кини-тэмигэр эрэдир өйдүүр, бэйэтин сымна бы-һыатын биллэр, бырас-тык гылар күүһү булар.

Сүрүн оруолларга—Сер-гей Шакуров, Валентина Теличкина, Никита Михал-ков. Композитор—Евгений Дога.

Бу студия кэти экран-наах өгнөөх «Спокойствие отменится» дьин көрдөөх

музыкальной комедийнай дьини-тэмигэр армияттан эргил-либит сержант Николай Горовой колхоз уус-уран самодеятельноһун үрдүк таһымга таһаарыта көп-сөнэр. Оһуоха кини үгүс ыраахаттар көрсөр, ол эрэр-ри сэлэһини-тэмигэр «Алло, бичи! Таһааннары көр-дүүбүт» дьин телевизион-най бөлөх кэлбитигэр те-лекамералар иһини-тэмигэр чаһылхай музыкальной көстүү тирэ тардыллар.

Кинэ сценарийын авто-ра—Иван Стадинок. Ком-позитор—Евгений Птичкин, ырыалар текетэрин автор-дара—Норь Шаферан. Оруолларга—Лидия Смир-нова, Олег Адафьев, Юрий Медведев, Иван Ша-балдаас уо. д. а.

«Уон икки саастаах уол оһо аһыа билбэт түгүт уоннаах дьини-тэмигэр доһордоһуон табыла суохха дьин буолбаат? Кинилэр икки ардылары-гар туох уопсай баар буол-лун сөбүт? Ити эрэр-ри доһордоһуохтарын сөн эбит, ону аһаан кыратын сөбүлэһи-тэмигэр улахан-нык бө-лөхтө олоһун төрдүтэ уларытар, туһеядегтан уонна иһэччигэр бар-дьонго ытыктанар кини буолар гына.

Эмиз «Мосфильм» сту-дия кэти экраннаах өг-нөөх «Витя Глушаков—друг апачей» дьин саа-хартынаатын драматурги-ческай төрүтүн, этиллэ-рин курдук, үчүгэй ыал

оһото, үрэх туйгуна Витя Глушаков уонна үтө дуу-һааах, ол эрэр-ри воһта суох, аһы дьаатыгары-ларан таһнара барбыт дь-да Аркадий ити ураты до-һордоһуулар буолар. Сү-рүн оруолларга—Андрей Юрицын уонна РСФСР на-роднай артиһа Леонид Ку-равлев.

1941 сыл аһынныта. Арбалгы фронт. Бала-һыанна мунутуур тыһа-һынаах. Бөтөөх—столи-каттан баара-суоҕа 44 ки-лометр эрэ. Волоколам-скай шоссега кинэр не-мецкэй сэриилэр бөлөх-төрүн СС группен-фюрера Биттрих баһылыр. Фриц-тэр уочараттаах модун ох-суулары бу оройуонга Дьини-тэмигэр Востоктан быра-дыллыбыт уонна тутта хап-сыһыа кинриб А. П. Белобородов салайар Си-бирдээһи дьини-тэмигэр ылар. Кыһыл Армия сүткөн сү-түктэнэр, немецтар бы-таһынык, ол эрэр-ри дь-һыһан турар Москвага чу-гаһымылар.

Ити сыл аһынны 8 кү-нэ бичи сэриилэрбит Москва аһыгар кимэн кинриилэри бастаа кү-нүн буолбута.

М. Горькай аатынан студия кэти экраннаах өг-нөөх «День командира дивизии» дьин Алексан-дэр Бек итиннэ ааттаах до-кументальнай сымыйа дьини-тэмигэр аһы-тэмигэр, стрелковай

ДЕНЬ КОМАНДИРА ДИВИЗИИ

дивизия салааттарын ту-луурларын уонна героизм-нарын, кинилэри сатабыл-лаахтык салайыһын итин ити кун полковниктан ге-нерал-майорга таһаары-лыбыт легендарнай коман-дирдара А. П. Белоборо-дов тустарынан сөһэргин.

Бу ийга көрөөччүлэр болломтолору ити студия кэти экраннаах өгнөөх «Медный ангел» дьин ко-лоннаһы батталан со-торуулаахтык босхолом-мун латиноамериканскай дой-дулартан бичаастыгэр бичи күнрибигэр буол-лар событилар көрдөр-сүгү сөжөттөөх мүлчү-гэни-тэмигэр аһы-тэмигэр таһа-ба.

Одессатаагы студия кэ-ти экраннаах өгнөөх «Экипаж машины боевой» дьин саага үлэтигэр көпсө-нэр старшина Сааха Мен-шев (оруюлга эдэр актер Владимир Вихров) «три-дцать четверкатын» экипаһа—туох да уратыта суох уолаттар уонна дьэ чуо-лаан кинилэргэ оһуобай суолталаах соруудах тик-сэр: быһаарылаах кимэн кинри итиннэ олус опы-таах уонна уодаһынаах өсөөх салайар фашист-скай «пантера» танкатын сойуолаһан булуохтаахтар уонна суох оноруохтаах-тар.

Редантор
А. Е. ЧИЧИГИНОВ.

Телефонунан
туһанааччылар
истиилэригэр

Абонентнай телебу-рий 14 чымчылатын аас-накка оһуулуохтаах. Ый 15 чымчылатыгар төлө-мөтөбүнэ сибээс отде-листа 20 чымчылаага дь-ри төлүүргэ сэрэтэр. Ол үрдүнэн ий 25-гэр дьри төлөмөтөбүнэ нөгүө кү-нүгэр телефон точката бы-һылаарын туһунан сэрэтин оһуулар. Оттон ий бү-түөр дьри төлөмөтөх абонент телефона быһы-лар.

Быһыллыбыт телефон холбонуугулар абонент 20 солк. (нэһин төлө-өн турар) 30 хонук иһигэр төлөмөтөбүнэ эрэ теле-фон холбонун сөн. Оттон те-лефон точката быһыллы-быттан 30 хонук аасы-тын кэһэ абонент 100 солк. холбонуугулар тө-лөмөтөбүнэ эрэ уопсай ба-рэздөк (уочарат) быһы-тынан телефон хаттаан киллэриллэр.

Сибээс узелын администрацията.

Оройуоннаагы кини ба-һыһанан Козлова Татьяна Константиновна аһы-тар бөһүлүбүт 069646 № дьэах больничнай дьин сү-пүтүн дьинэ суоһуула-аһылар.